



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 558/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej UHRINČAŤ – VAJDA s.r.o., Rybné námestie 1, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 35Up/490/2025 z 15. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu (upomínacieho súdu) označeným v záhlaví. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania. Sťažovateľka taktiež navrhuje, aby ústavný súd uložil žalobkyni dočasne sa zdržať výkonu platobného rozkazu vydaného v upomínacom konaní 14. mája 2025, a to až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu, a tretím osobám povinnosť dočasne sa zdržať výkonu oprávnení priznaných uvedeným platobným rozkazom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobkyňa Slovenská republika zastúpená Ministerstvom obrany Slovenskej republiky sa návrhom podaným na okresnom súde domáhala podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) proti sťažovateľke ako žalovanej zaplata sumy 7 697 eur s príslušenstvom. Súd návrhu žalobkyne vyhovel a platobným rozkazom zo 14. mája 2025 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 7 697 eur s príslušenstvom, ako aj nahradiť jej trovy konania.

3. Proti platobnému rozkazu podala sťažovateľka prostredníctvom advokáta v zákonnej lehote elektronickými prostriedkami odpor ako autorizovaný dokument vo formáte PDF, ktorý tvoril prílohu elektronickej správy odoslanej z elektronickej schránky sťažovateľky prostredníctvom „Všeobecnej agendy“ Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVVS).

4. Uznesením zo 16. júna 2025 vydaným vyšším súdnym úradníkom okresný súd odmietol elektronický odpor sťažovateľky zo 14. mája 2025 (doručený okresnému súdu 29. mája 2025) podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní ako nepodaný na predpísanom elektronickom formulári. Okresný súd poukázal na to, že sťažovateľka bola v platobnom rozkaze dostatočne poučená o tom, že v prípade, ak sa odpor proti platobnému rozkazu podáva elektronicky, je potrebné podať ho prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, pričom všetky potrebné tlačivá a formuláre sú zverejnené na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

5. Proti predmetnému uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala, že jej nebol doručený s platobným rozkazom návrh na vydanie platobného rozkazu ani ostatné prílohy predpokladané zákonom, teda ani tlačivo na podanie odporu. Keďže sťažovateľka nepoznala obsah návrhu na vydanie platobného rozkazu, nebolo jej umožnené sa kvalifikovane k platobnému rozkazu vyjadriť. Nezačala jej ani plynúť lehota na podanie odporu, ktorý je povinná podať vecne odôvodnený. Vzhľadom na nedoručenie akýchkoľvek iných dokumentov zo strany súdu sa sťažovateľka pri podaní odporu riadila iba poučením uvedeným v doručenom platobnom rozkaze a zvolila alternatívu podať odpor prostredníctvom formulára pre všeobecné podania z Ústredného portálu verejnej správy. Uvedené podanie podľa jej názoru spĺňalo požiadavku elektronického formulára a súčasne bolo autorizované. Namietala prílišný formalizmus súdu hraničiaci s účelovým zneužitím procesných pravidiel na zamedzenie prístupu k súdu a odopretie spravodlivosti.

6. Okresný súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 15. júla 2025 sťažnosť sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Podstatou argumentácie uplatnenej sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že okresný súd sa napadnutým uznesením dopustil neprípustného právneho formalizmu, ktorý viedol k odopretiu spravodlivosti sťažovateľke (*denegatio iustitiae*).

8. Sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd preskúmal, či došlo k porušeniu jej označených práv odmietnutím prieskumu podaného odporu po obsahovej stránke len z dôvodu, ktorý sťažovateľka považuje za neprijateľný právny formalizmus, a to z dôvodu použitia iného formulára ako formulára požadovaného okresným súdom v prípade, keď je takýto formulár použitý len ako formálna sprievodná správa k podaniu kvalifikovaného odporu vo formáte PDF.

9. Sťažovateľka podala odpor prostredníctvom na to určeného elektronického formulára (všeobecné podanie na www.slovensko.sk), ktorý riadne vyplnila a autorizovala – podpísala kvalifikovaným elektronickým podpisom v zmysle príslušných právnych predpisov. Formulár „Všeobecné podanie“ Ústredného portálu verejnej správy je formulár určený na podávanie opravných prostriedkov proti rozhodnutiam orgánov verejnej moci, teda spĺňa zákonnú definíciu uvedenú v § 11 ods. 2

zákona o upomínacom konaní. Sťažovateľka je v zmysle čl. 2 ods. 3 ústavy povinná konať len v medziach zákona a nie je možné ju nútiť, aby konala niečo, čo zákon neukladá. Žiadny zákon jej jasným a určitým spôsobom neukladá, aby použila na podanie odporu práve konkrétne tlačivo, ktoré mal na mysli vyšší súdny úradník, keďže toto tlačivo nie je súčasťou textu právneho predpisu. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by formulár Ústredného portálu verejnej správy slovensko.sk nebol formulárom v zmysle § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní.

10. Sťažovateľka v súvislosti s uvedeným poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 10/2023 z 24. januára 2024. Predmetom tohto konania o súlade právnych predpisov bolo posúdenie návrhu okresného súdu na vyslovenie nesúlady § 12 ods. 1 písm. c) v spojení s § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd návrhu okresného súdu nevyhovел, pričom podľa názoru sťažovateľky tento nález ústavného súdu je v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva o prílišnom formalizme v právnom štáte.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu o zamietnutí odporu proti platobnému rozkazu, na základe ktorého bola zaviazaná k povinnosti zaplatiť žalobkyni uplatnený nárok. Sťažovateľka predovšetkým nesúhlasí s prílišným formalizmom uplatneným okresným súdom vo vzťahu k posudzovaniu formálnych podmienok spojených s podaním odporu elektronicky, avšak na nesprávnom formulári. Sťažovateľka považuje okresným súdom aplikovaný výklad dotknutých ustanovení zákona o upomínacom konaní za neprimeraný a popierajúci samotnú podstatu práva na súdnu ochranu. V dôsledku uvedeného postupu okresného súdu sťažovateľkou podaný odpor proti platobnému rozkazu nebol materiálne preskúmaný, čím sťažovateľka stratila akúkoľvek možnosť sa účinne brániť v súdnom konaní.

12. Problematikou používania elektronických formulárov v upomínacom konaní (tak ako to napokon konštatoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia aj okresný súd) sa ústavný súd už opakovane zaoberal vo viacerých svojich rozhodnutiach, v ktorých dospel k záveru, že odmietnutie odporu proti platobnému rozkazu podanému v elektronickej podobe, avšak inak ako na vopred predpísanom elektronickej formulári, nevedie k porušeniu základných práv žalovaného (pozri napr. IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, I. ÚS 479/2020, I. ÚS 572/2020, IV. ÚS 192/2021, III. ÚS 608/2021, I. ÚS 141/2021, IV. ÚS 208/2021). Od tohto ustáleného záveru sa ústavný súd nemá dôvod odchyliť ani v prejednávanej veci sťažovateľky.

13. Okresný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľkou podaného odporu neboli splnené podmienky podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, keďže sťažovateľka podala odpor v elektronickej podobe ako dokument vo formáte PDF (nevyužívajúc vôbec formulárovú podobu podania), ktorý jej právny zástupca autorizoval a odoslal súdu prostredníctvom svojej elektronickej schránky. Tento postup okresný súd v upomínacom konaní neakceptoval, dokonca podľa jeho názoru nebolo možné ani konštatovať, že použila elektronický formulár „Všeobecné podanie“. Len samotná skutočnosť, že sťažovateľka podala odpor elektronickým spôsobom (s využitím

elektronických služieb portálu slovensko.sk) ešte neznamená, že podala odpor na príslušnom formulári. Správne mala sťažovateľka (v prípade, že chcela odpor podať v elektronickej forme) vyplniť priamo na autorizovanom portáli (podľa poučenia súdu) osobitný, na to určený elektronický formulár označený ako „*Upomínacie konanie - odpor proti platobnému rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica*“ (formulár, ktorý predložila až v sťažnostnom konaní), podpísať ho kvalifikovaným elektronickým podpisom a tak odoslať do elektronickej podateľne súdu. Sťažovateľka bola pritom priamo v platobnom rozkaze pomerne obsiahlo, ale jasne a zrozumiteľne poučená o tom, akým spôsobom môže v upomínacom konaní podať odpor (v listinnej alebo elektronickej podobe).

14. Argumentáciu sťažovateľky, že odpor nepodala na príslušnom formulári z dôvodu, že jej do elektronickej schránky nebol taký formulár doručený, poukazujúc aj na výsledky vykonaného dokazovania a obsah súdneho spisu, vyhodnotil súd ako nedôvodnú a zrejme účelovú. Pozornosť upriamil aj na skutočnosť, že sťažovateľka bola v konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý by mal mať dostatočné odborné znalosti a vedomosti na to, aby odpor podal na príslušnom formulári, aj keby mu doručený nebol. Vo veci sťažovateľky pritom bolo vykonaným dokazovaním potvrdené, že jej do elektronickej schránky bol riadne doručený platobný rozkaz so všetkými prílohami (vrátane návrhu na vydanie platobného rozkazu aj formulára na podanie odporu).

15. Zákon o upomínacom konaní v § 11 ods. 2 uvádza, že odpor v elektronickej podobe „musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára“ a v § 15 ods. 7 záväzne upravuje, že „formuláre a tlačivá používané podľa tohto zákona sa zverejňujú na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.“. Použitie určeného elektronického formulára v upomínacom konaní predstavuje kogentnú podmienku, s ktorou zákon o upomínacom konaní výslovne spája ako následok odmietnutie odporu. Nie je možné preto považovať výklad súdu (súdneho úradníka) za neprípustne formalistický, pokiaľ vychádza z výslovného znenia zákona nepripúšťajúceho výnimky. Ide o procesnú podmienku, ktorú vyžaduje priamo zákon. Tak, ako to vyplýva z dôvodovej správy k zákonu o upomínacom konaní, koncepcia zákona vychádza z elektronickeho systému podávania návrhov formou štandardizovaných elektronických formulárov zverejnených na webovom sídle ministerstva. Bolo pritom právom, a nie povinnosťou sťažovateľky podať odpor elektronickými prostriedkami. Z ústavnoprávneho hľadiska je podstatné, že sťažovateľka mala (na rozdiel od žalobkyne, ktorej podania sa v upomínacom konaní akceptujú len uskutočnené elektronickými prostriedkami a autorizované) na výber, akú formu komunikácie si zvolí. Odpor mohla podať aj v listinnej forme, pre ktorú zákon nevyžaduje také prísne formálne náležitosti.

16. Okresný súd zdôraznil aj skutočnosť, že jeho postup pri posudzovaní formálnych náležitostí odporu podaného v upomínacom konaní elektronicou formou bol už viackrát posudzovaný ústavným súdom, ktorý vo svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že odmietnutie odporu proti platobnému rozkazu podanému v elektronickej podobe, avšak inak ako na predpísanom elektronickej formulári, nevedie k porušeniu základných práv žalovaného. V tejto súvislosti poukázal aj na judikatúru súdov vyššieho stupňa v rámci všeobecnej sústavy súdov.

17. Ústavný súd po preskúmaní námietok obsiahnutých v ústavnej sťažnosti, ktoré sú obsahovo obdobné s námietkami, ktoré sťažovateľka predniesla vo svojej sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí odporu, konštatuje, že okresný súd konal v súlade s platnou právnou úpravou.

18. Ústavný súd preto uzatvára, že namietané rozhodnutie zodpovedá zmyslu a účelu použitých ustanovení zákona o upomínacom konaní, pričom ústavný súd sa nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa odopretia spravodlivosti v dôsledku formalistického prístupu okresného súdu pri posúdení splnenia podmienok na podanie odporu proti platobnému rozkazu vyžadovaných zákonom o upomínacom konaní. Ak totiž sťažovateľka napriek náležitému poučeniu (okrem iného) aj o spôsobe podania odporu proti platobnému rozkazu a taktiež o následkoch spojených s nepodaním odporu zákonom predpísaným spôsobom síce odpor proti platobnému rozkazu podala elektronickými prostriedkami, avšak nie prostredníctvom na to výslovne určeného elektronického formulára pre upomínacie konanie (čo napokon ani v ústavnej sťažnosti nepoprela), nemohlo dôjsť k porušeniu ňou uvedených základných práv. Nedodržaním prísne stanovených a vyžadovaných formálnych podmienok na podanie odporu sa preto sťažovateľka sama vystavila zákonnému následku v podobe odmietnutia odporu v súlade s citovaným § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní, ktorého aplikáciu a výklad považuje ústavný súd za korektný a ústavne udržateľný.

19. Ak sťažovateľka nesúhlasí s právnym záverom súdu, neznamená to, že tento k nemu dospel na základe neústavného výkladu zákonov. Závery okresného súdu sú logické a zrozumiteľné vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii sťažovateľky. Okresný súd dostatočne jasne, zrozumiteľne, reagujúc na všetky relevantné sťažnostné námietky, vysvetlil, z akých dôvodov v prípade sťažovateľky boli naplnené dôvody na zamietnutie jej sťažnosti.

20. Napokon ako aj okresný súd v namietanom uznesení konštatoval, ústavnosť § 12 ods. 1 písm. c) v spojení s § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní bola predmetom konania o súlade právnych predpisov, v ktorom ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 10/2023 z 24. januára 2024 návrhu okresného súdu na vyslovenie nesúladu predmetných ustanovení zákona o upomínacom konaní s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyhovel.

21. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

22. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky (vrátane návrhu na dočasné opatrenie) špecifikovaných v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu